

З роду патріотів

Коли ідеш по життю, здебільшого не приділяєш зустрічним і навіть знайомим людям належної уваги, думаючи, що ще побачимось, поговоримо, розберемось із проблемами - бо ще живемо і ніби часу ще достатньо, щоб погомоніти в майбутньому. Аж раптом – смерть. Ніби зупинився над прірвою чи уперся в темноті в непрохідну стіну. Немає людини, пропав цілий світ, що був у ній. А там надзвичайно багато подій, вчинків, карколомних ситуацій – ціле життя. Ніби навантажений роками, думками, клопатами віз тихо зникнув у тумані і ніколи не повернеться.

Так важко на душі, коли втрачаєш друга, однокласника, з яким був знайомий півстоліття. Як прикро, що не договорив з ним, не досміявся, не досперечався, до кінця його не зрозумів. Шкода, що не побував у нього в гостях, не познайомився з його дітьми, внуками, не поспілкувався з дружиною, не побачив його господарство.

Твердо знаю на схилі літ – які батьки, такі й діти. Хоч твердять, бувають і винятки. Дружина, як правило, – дзеркало чоловіка. Якщо сім'я не міцна, то і діти непутящі. Господарство запущене. Все воно однією вервечкою зв'язано. Батьки з нами непомітно присутні у всіх наших починаннях, відносинах в сім'ї, на роботі. Закладені ними прості істини, як фундамент домівки, тримають нас на світі, не дають збочити на криві стежки.

Ніяк не можу зрозуміти, як оте брехливе і ненажерливе на матеріальні блага спокійно спить, грається з дітьми, б'є себе в груди при потребі і частіше без неї, лізе у всякі справи, в яких нічого не розуміє. Головна ж біда в тому, що таким вірять.

Але хочу віддати належну пошану мовчунам. Ми їх здебільшого мало помічаємо. Бо якщо мовчить, то, може, і не мислить, може, сумнівається, а, може, ворог замаскований. Крикуни, як правило, керують болотом життя. Мовчазний з легкістю поступиться моторною, балакучому. Він подумає

чись мудрістю, одночасно стають ближчими до людей і піднімають їх до розуміння таїнства віри, служіння Богу.

Василь Володимирович Ровенець з початку 1996 року по весну 2014-го був старостою Свято-Покровського храму УПЦ Київського патріархату м. Березне. Маючи будівельну освіту – закінчив Львівський будівельний технікум – з самого початку займався його спорудженням. Сумлінна праця на користь громади була його духовною потребою.

Історія його роду тісно вплелась в історію держави. Дід Василя Андрій Семенович Семенович ще при перших советах був вивезений із Західної України в Середню Азію, десь під м. Ташкент. З ним, як це було тоді заведено, відправили його багаточисельну сім'ю: дружину Марфу і малолітніх дітей: Семена, Костю, Марину, Зіну, Галю та Ганну. Причиною цього була підтримка дідом націоналістів, а відтак і визнання його господарства куркульським. Випадково не попали під виселення двоє старших синів Антон і Олександр, які на той час, навчалися в м. Рівне в училищі. Один із них був бать-

ком, мав псевдо «Чумак». Його діяльність не подобалась німецькій адміністрації. Як наслідок, однієї ночі з'явилися в його хаті німецький офіцер і два солдати. Наказали вдягнутись і йти, куди покажуть. Одягнувши сорочку, штани, попросив дозволу вдягнути куфайку, яка висіла в шафі. Не вбачаючи в цьому нічого незвичного, німці дозволили відкрити шафу. Зверхник, не довго думаючи, витягнув з шафи автомат і довгою чергою роз-

зовсім по – іншому. Розлючені відсутністю розшукуваного повстанця, німці усіх розстріляли. Було їх п'ятеро: дід, баба, невістка і двоє дітей. Потім усіх поховали в одній могилі.

Через певний час прийшли другі совети. Люди казали, що перші були кращими тим, що не довго хазяйнували. Хутори почали знищувати, а де не могли, то забирали в селян землю. Таким чином поховання Чернишів переорали. Лише з роками родичі віднайшли моги-

ли і перепоховали хуторян на кладовищі в Городищі.

А Антон Семенович продовжував боротьбу за Україну, брав участь у боях проти військ НКВД. Після війни більшовики почали активно його розшукувати. З цією метою арештували дружину Черниш Галину з сином Василем, якому був один рік. Розказували потім, що один з енкаведистів кинув дитя в куток хати, сказавши: «Він і сам тут помре, шкода набоїв». Василя підібрали сусіди (було це в с. Городище) і виходили. Спочатку хлопчика доглядала одна сім'я, потім інша. Матір знайшли замордованою. У неї були відрізані вуха, груди. Але не видала вірна дружина чоловіка, бо ще довго він після цих подій воював.

Галину Максимівну Черниш поховали у 1944 році таємно вночі в селі Городище. Так як ховали в темноті, то моги-

ли викопали навскоси до інших могил. Її досі так і називають – «крива могила».

Щодо Антона Семеновича учасника визвольних змагань 1941 – 1955 рр., то він заги-

не смів над ним збиткуватись, словом, характер був чоловічий, а потиск руки – сильний і впевнений. Після школи закінчив будівельний технікум, ніколи не зловживав алкоголем. На зустрічах однокласників, які ми проводили через кожні 5 років, він єдиний допомагав мені розраховуватись за витрати понад зібрані кошти. Вони були незначні, але мене вражало його розуміння ситуації на відміну від інших більш замкнених, іменитих однокласників. А це були директори, керівники, бізнесмени, які, заплавши обов'язкову долю для проведення заходу, вже нічим не переймалися.

На День Державного Прапора України 23 серпня 2016 року ми стояли поряд дещо збоку від основної маси людей. Хотілось усіх роздивитись, бачити дійство з відстані. Під час виконання гімну України Василь своїм гучним, гарним голосом привертав до себе увагу і я, як міг, підтягував йому. Поряд молоді люди теж співали, але робили це тихо, ніби соромлячись. Наш спів викликав деяке здивування у оточуючих і привертав до себе увагу. Духовний гімн «Молитва за Україну» він виконував так само голосно і гарно. Слова вимовляв чітко, з інтонацією і його легко було підтримувати:

*Боже великий, єдиний,
Нам Україну храни,
Волі і світу промінням
Ти її осіни.....*

Ми стояли поруч, обмінювались думками і раптом неподалік я побачив старого знайомого, працівника районної газети Павла Рачка. Він радо виконав моє прохання і сфотографував мене з другом.

А на другий день сталася трагедія: Василь Ровенець загинув від рук злочинця. Його чекає покарання, але вже не повернути дружині чоловіка, дітям батька, Україні – патріота.

Продовжується життя. Із його восьми внуків троє навчаються у вищих навчальних закладах, троє в коледжах, двоє – школярі. Внук Андрій захищав Украї-

перш, ніж сказати, тим більше, зробити. Ми таких, що думають, і не помічаємо. Бо ритм життя нуртує, вимагає негайних рішень, дій.

Ми знервовані і хочемо негайно висловитись, сподіваючись, що наша думка може щось змінити. А це, в більшості випадків, неможливо. «Все, що швидко робиться – сліпе родиться», – так кажуть мудрі.

Так якось склалось, що із усіх парафіян християнських храмів у різні роки моїми добрими знайомими були їх старости. Це люди особливі. Відчувши довір'я мирян та велику відповідальність, вони постійно духовно ростуть, збагачую-

ком Василя Володимировича. Так-так, не дивуйтеся, шановні читачі. У Василевій метриці вказано прізвище (Ровенець) і по батькові (Володимирович) його усиновителя, а справжнім батьком Василя був Антон Семенович. Він одразу не визнав нової радянської влади, став активним вояком Української Повстанської Армії в загонах Бульби-Боровця. Родичі, сусіди не раз його бачили разом з отаманом Поліської Січі. Допомогала чоловіку і його вірна дружина Ганна Максимівна Черниж, псевдонім «Сумна».

Проживав Антон Семенович в селі Теклівка із сім'єю. На той час він був районним зверхни-

клівки і вмовив не робити цього, запевнивши німців, що знайде Антона. Цей поліцай знав, де живуть батьки дружини повстанця і тому сподівався там його знайти. Про наміри німців стало відомо і жителям хутора Очеретянка, де жив батько Черниш Галини з сім'єю. Він категорично відмовився тікати з хутора. Умовив залишитись на місці і свою сім'ю. Пояснив це тим, що знає німців як культурну націю, бо у Першу світову війну був у німців в полоні і залишився живим. Навіть мав можливість вивчити їхню мову. Сподівався, що пояснить ситуацію і доведе відсутність своєї вини. Та сталося

нун у боротьбі з московськими окупантами в с. Бронне в 1945 році, про що вказується в Книзі пам'яті і слави Волині.

Ріс Василь сиротою. Що тут казати? Чужі батьки не дали пропасти в цьому буремному світі, але й не стали рідними. З самого дитинства він знав, що то не його батьки і мусив терпіти усе, що випало на його долю.

В школі я його запам'ятав як дитину, що дуже була зайнята домашнім господарством. Частіше пропускав уроки, особливо весною та восени, коли потрібно було працювати в полі. Незважаючи на скромні успіхи в навчанні, він себе тримав впевнено і незалежно. Ніхто

ну на Майдані Гідності в Києві.

Життя роду Ровенців (Семеновичів) не можна від'єднати від долі держави і цей поступ нікому не зупинити: ні російським агресорам, ні злочинцям; ні олігархам, ні лжедепутатам, які за золотим телям не бачать народу з його щоденними проблемами. Незважаючи на життєві труднощі, Василь, син повстанця Антона Семеновича, був завжди у вирі подій, не опускав рук перед негараздами, мав великий авторитет серед парафіян Свято-Покровського храму УПЦ КП і жителів міста Березне. Світла йому пам'ять.

Віктор КУЦ.